

**III i IV Wojewódzka Konferencja: Wczesne wspomaganie
rozwoju małego dziecka.**

**Podstawy prawne i realizacja wczesnego wspomagania
rozwoju dziecka.**

Częstochowa, dnia 28 listopada 2013 r.

Bielsko-Biała, dnia 29 listopada 2013 r.

Opracowanie: Ewa Fiedziukiewicz

Śląskie.
Pozytywna energia

Metis

Podstawy prawne - ustawa

- **art. 71 b ust. 2a** ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) – stanowi, że w *przedszkolach, szkołach podstawowych, w tym specjalnych, w innych formach wychowania przedszkolnego oraz w ośrodkach (wym. w art. 2 i 5 uso), a także w publicznych i niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych, mogą być tworzone zespoły wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w celu pobudzenia psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka, od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole, prowadzonego bezpośrednio z dzieckiem i jego rodziną.*
- **art. 71 b ust. 2b** ww. ustawy o systemie oświaty – stanowi, że dyrektorzy przedszkoli specjalnych, szkół podstawowych specjalnych oraz ośrodków (wym. w art. 2 pkt 5 uso) szkół i placówek, a także dyrektorzy właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka szkół podstawowych ogólnodostępnych i integracyjnych oraz dyrektorzy publicznych i niepublicznych pp-p, w tym specjalistycznych, mogą organizować wwrd w porozumieniu z organami prowadzącymi.

Podstawy prawne - ustawa

- **art. 71 b ust. 3 i 3a** ww. ustawy systemie oświaty - *opinie o potrzebie* wwrd wydają *zespoły orzekające* działające w publicznych p p-p, w tym w poradniach specjalistycznych; mogą je wydawać również *zespoły opiniujące* działające w niepublicznych p p-p, w tym w poradniach specjalistycznych, założonych zgodnie z art. 82 uo oraz zatrudniających pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych p p-p;
- **art. 71 b ust. 7 pkt 1** ww. ustawy o systemie oświaty *minister właściwy ds. oświaty i wychowania upoważniony został do określenia w drodze rozporządzenia, w porozumieniu z ministrami właściwymi ds. zdrowia oraz zabezpieczenia społecznego, warunków organizowania wwrd, w tym kwalifikacji wymaganych od osób prowadzących wwrd, uwzględniając w szczególności przygotowanie do pracy z małymi dziećmi o zaburzonym rozwoju psychoruchowym, a także formy współpracy z rodziną dziecka.*

Podstawy prawne - rozporządzenie

Dz.U. 2013 poz. 1257

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 października 2013 r.
w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci

Tekst ogłoszony: [D20131257.pdf](#)

Status aktu prawnego: obowiązujący

Data ogłoszenia: 2013-10-29

Data wydania: 2013-10-11

Data wejścia w życie: 2013-10-30

Data obowiązywania: 2013-10-30

Organ wydający: MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

źródło: Internetowy System Aktów Prawnych

www.isap.sejm.gov.pl

Rozporządzenie, które utraciło moc

Ww. rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 lutego 2009 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci (Dz. U. nr 23, poz. 133), które utraciło moc z dniem 1 września 2013 r. na podstawie art.1 pkt 15 lit. a ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 827).

Uzasadnienie wydania nowego rozporządzenia

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynikała **ze zmiany zawartej w art. 71 b ust. 2a** ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którą od dnia 1 września 2013 r. wczesne wspomaganie rozwoju dziecka może być realizowane również **w innych formach wychowania przedszkolnego.**

Ważne: dotychczasowe i obecnie „...*obowiązujące rozwiązania odpowiadają organizacji wczesnego wspomagania przyjętej w krajach Unii Europejskiej.*” – źródło www.ore.edu.pl

Zmiany

Nowe rozporządzenie powtarza dotychczas obowiązujące uregulowania prawne a ponadto wprowadza następujące zmiany:

- 1) §2 - zawiera uzupełniony katalog miejsc, w których organizuje się wczesne wspomaganie rozwoju dziecka o **inne formy wychowania przedszkolnego**;

Zmiany

- 2) § 3 ust. 1 - zawiera zmianę polegającą na wskazaniu, że zespół wwrd jest powoływany odpowiednio przez dyrektora przedszkola, szkoły, ośrodka lub **osobę kierującą inną formą wychowania przedszkolnego**;
- 3) § 3 ust. 3 pkt 2 - zamiast określenia „zakład opieki zdrowotnej” wprowadzono **„podmiot leczniczy”** – jest to wynikiem zmiany nazewnictwa stosowanego w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Zmiany

- 3) §3 ust. 4 - zmiana polega na wskazaniu wśród osób koordynujących pracą zespołu także **osób kierujących inną formą wychowania przedszkolnego** albo upoważnionego przez nią nauczyciela;
- 4) §5 ust. 2 - zmiana polega na dodaniu wśród osób ustalających miejsce prowadzenia zajęć w ramach wwrd także **osoby kierującej inną formą wychowania przedszkolnego.**

WARUNKI ORGANIZOWANIA WWRD

określone w obowiązujących przepisach

- **DLA KOGO?** *dla dzieci, które uzyskały opinię o potrzebie wwrd (od chwili wykrycia niepełnosprawności, do podjęcia nauki w szkole) oraz dla ich rodzin.*
- **GDZIE?** *w przedszkolach, szkołach podstawowych, w tym specjalnych, w innych formach wychowania przedszkolnego oraz w ośrodkach (wym. w art. 2 pkt 5 uso), a także w publicznych i niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych, jeżeli mają one możliwość realizacji wskazań zawartych w opinii o potrzebie wwrd, w szczególności dysponują środkami dydaktycznymi i sprzętem, niezbędnymi do prowadzenia wczesnego wspomaganie; mogą być prowadzone w domu rodzinnym - w szczególności z dziećmi, które nie ukończyły 3 roku życia;*

WARUNKI ORGANIZOWANIA WWRD

- **KTO POWOŁUJE?** zespół wwrd powołany jest przez dyrektora ww. szkół i placówek lub osobę kierującą inną formą wychowania przedszkolnego.
- **KTO W ZESPOLE?** Zgodnie z rozporządzeniem o wwrd - osoby posiadające przygotowanie do pracy z małymi dziećmi o zaburzonym rozwoju psychoruchowym: pedagog posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju niepełnosprawności dziecka, w szczególności: oligofrenopedagog, tyflopedagog lub surdopedagog; psycholog; logopeda; inni specjaliści - w zależności od potrzeb dziecka i jego rodziny.

Kto? Kwalifikacje do prowadzenia wwrd na podstawie rozporządzenia o kwalifikacjach wymaganych od nauczycieli

Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 czerwca 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2013 r., poz.1207)

Data ogłoszenia: 2013-10-14

§ 14 ust.4 pkt od 1 do 4 określa kwalifikacje wymagane do prowadzenia zajęć wwrd (w *brzmieniu ustalonym zmianą rozporządzenia, która weszła w życie 4 maja 2012 r.*)

Kto? Kwalifikacje do prowadzenia wwrđ cd.

Kwalifikacje do prowadzenia wwrđ:

- 1) ukończyła studia magisterskie na kierunku psychologia, studia wyższe na kierunku pedagogika lub studia wyższe na kierunku pedagogika specjalna, w zakresie wwrđ, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
- 2) ukończyła studia wyższe w zakresie fizjoterapii, rehabilitacji ruchowej lub terapii oraz posiada przygotowanie pedagogiczne, lub
- 3) ukończyła studia magisterskie na kierunku psychologia, studia wyższe na kierunku pedagogika lub studia wyższe na kierunku pedagogika specjalna, a ponadto ukończyła studia podyplomowe w zakresie wwrđ , terapii pedagogicznej, terapii rodzin lub innego rodzaju właściwej dla pobudzenia psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne, lub
- 4) ma kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela-logopedy w § 21 rozporządzenia.

WARUNKI ORGANIZOWANIA WWRD

- **KTO KOORDYNUJE PRACĘ ZESPOŁU?** *dyrektor, osoba kierująca albo upoważniony przez ww. nauczyciel.*
- **DOKUMENTOWANIE** - zespół szczegółowo dokumentuje działania prowadzone w ramach *indywidualnego programu wczesnego wspomagania.*

WARUNKI ORGANIZOWANIA WWRD

Wiek dzieci	Liczba godzin	Forma zajęć	Miejsce prowadzenia zajęć
Do ukończenia 3. r. ż.	Od 4 do 8 godzin w miesiącu, <i>w zależności od możliwości psychofizycznych i potrzeb dziecka</i>	Indywidualnie z dzieckiem i jego rodziną	W ww. szkołach, placówkach - ustala dyrektor, os. kierująca, w uzgodnieniu z rodzicami, szczególnie dla dzieci do 3 r.ż. zajęcia mogą być prowadzone w domu rodzinnym
Po ukończeniu 3. r. ż. – do rozpoczęcia nauki szkolnej	jw.	jw. i mogą być prowadzone w grupach liczących 2 i 3 dzieci, z udziałem ich rodzin	jw.

Zadania zespołu WWRD

- ZADANIA ZESPOŁU (w szczególności):
- ✓ ustalenie, na podstawie opinii o potrzebie wwrđ, kierunków i harmonogramu działań w zakresie wczesnego wspomagania i wsparcia rodziny dziecka;
- ✓ nawiązanie współpracy z podmiotem leczniczym lub ośrodkiem pomocy społecznej w celu zapewnienia dziecku rehabilitacji, terapii lub innych form pomocy, stosownie do jego potrzeb;
- ✓ opracowanie i realizowanie z dzieckiem i jego rodziną indywidualnego programu wczesnego wspomagania, z uwzględnieniem działań wspomagających rodzinę dziecka w zakresie realizacji programu, koordynowanie działań specjalistów prowadzących zajęcia z dzieckiem oraz oceniań postępów dziecka;
- ✓ analizowanie skuteczności pomocy udzielanej dziecku i jego rodzinie, wprowadzanie zmian w indywidualnym programie wczesnego wspomagania, stosownie do potrzeb dziecka i jego rodziny, oraz planowanie dalszych działań w zakresie wczesnego wspomagania.

Zadania zespołu WWRD

współpraca z rodziną dziecka

- udzielanie pomocy w zakresie kształtowania postaw i zachowań pożądaných w kontaktach z dzieckiem: wzmacnianie więzi emocjonalnej pomiędzy rodzicami i dzieckiem, rozpoznawanie zachowań dziecka i utrwalanie właściwych reakcji na te zachowania;
- udzielanie instruktażu i porad oraz prowadzenie konsultacji w zakresie pracy z dzieckiem;
- pomoc w przystosowaniu warunków w środowisku domowym do potrzeb dziecka oraz w pozyskaniu i wykorzystaniu w pracy z dzieckiem odpowiednich środków dydaktycznych i niezbędnego sprzętu.

Dane dotyczące dzieci objętych wwrđ

Według danych z Systemu Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2012 r.) przytoczonych w uzasadnieniu do projektu rozporządzenia w sprawie wwrđ z dnia 23 sierpnia 2013 r. powtórzone w uzasadnieniu do projektu rozporządzenia z 28 sierpnia 2013 r. (źródło Rządowy Proces Legislacyjny: www.rcl.gov.pl)

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne wydały w 2012 r.:

8 630 opinii o potrzebie wwrđ,

w tym **2 799** opinii wydano dzieciom do 3 roku życia,

5 831 dzieciom w wieku przedszkolnym

Dane dotyczące dzieci objętych wwrđ

Według danych z Systemu Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2012 r.) przytoczonych w uzasadnieniu do projektu rozporządzenia w sprawie wwrđ z dnia 23 sierpnia 2013 r. (źródło Rządowy Proces Legislacyjny: www.rcl.gov.pl), powtórzone w uzasadnieniu do projektu rozporządzenia z 28 sierpnia 2013 r.

Dane dotyczące objęcia dzieci wwrđ łącznie objętych 21 991 dzieci

gdzie	Przed szkola	sp	ppp	Specjalne ośrodki wychow.	Specjalne ośrodki szkolno-wych.	Ośrodki rewalid-wychowaw.
Liczba dzieci	7058	4003	6018	23	3376	1513

Finansowanie

w tym wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2013 (Dz. U. z 2012 r. poz.1541) - *weszło w życie od 1.01.2013 r.*

Jednostki samorządu terytorialnego otrzymują **subwencję oświatową** dla wychowanków przedszkola posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie dziecka. Wagi są **addytywne tj. jeżeli dziecko zalicza się do kilku wag, to są one sumowane.**

Standard w 2013 r. dla każdego ucznia (uogólniony w skali kraju)– 5 163,16 zł

waga P 41 = 0,840	wczesne wspomaganie rozwoju dziecka,
waga P 31 = 4,00	kształcenie specjalne w przedszkolu na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego,
waga P 39 = 9,50	kształcenie specjalne dzieci z autyzmem, w tym z ZA lub niepełnosprawnościami sprzężonymi w przedszkolu.

Ważne

Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka jest niezwykle ważnym zadaniem w polskim systemie oświaty z punktu widzenia rozwoju i potrzeb dziecka z niepełnosprawnością.

Zasady:

- ✓ jak najwcześniej dokonać diagnozy zaburzeń i zaproponować działania wspomagające jego rozwój,
- ✓ włączyć w proces rehabilitacji i rewalidacji rodziców,
- ✓ terapię realizować w naturalnym otoczeniu dziecka,
- ✓ indywidualnie podchodzić do dziecka i jego rodziny.

W stosunku do każdego dziecka i jego rodziny - interdyscyplinarnie, kompleksowo, intensywnie, wielospecjalistycznie...